

konferenciákat, így pl. a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár, a Servier Kutatóintézet, a TEVA Gyógyszer-gyár, a Biomedica Hungária Kft., a Vesebetegek Életminőségéért Alapítvány, a Tudomány a Környezetünkért Közhasznú Alapítvány. Köszönet illeti továbbá régióink tudományos közösségének mindazon tagjait, akik az elmúlt évben hozzájárultak programjaink eredményes lebonyolításához.

2014 évi terveink, tudományos rendezvényeink csakis a kü-

lönböző kutatási területek és közéleti intézmények együttműködésével, az eddigi eredményekre építve válhatnak valóra. Ehhez kívánok a régió valamennyi szakemberének, tudományos kutatójának és intézményének további sikereket, kívánom, hogy az előttünk álló év a mögöttünk hagyottnál is eredményesebb legyen.

Bitskey István

Főtitkári beszámoló a DAB szakbizottságainak 2013. évi munkájáról^{*)}

1. A Bölcséleti, Művészet- és Ókortudományi Szakbizottság megemlékezett a Milánói Edictum 1700 éves évfordulójáról és a Debreceni Református Kollégium fennállásának 475. évfordulójáról. Tudományhónapi rendezvényük *A velünk élő antik és keresztény erények* című konferencia volt a 100 éve született Szabó Árpád akadémikus, a 10 éve elhunyt Kádár Zoltán művészettörténész, illetve a kilencvenéves Thomas Köves-Zulauf professzor tiszteletére. Az identitás és az önbe-

csülés kérdéskörét egy háromnapos nemzetközi konferencián vizsgálták (*Identity and Self-respect*).

2. Az I. számú Orvostudományi- és Biológiai Szakbizottság 2013-ban két munkabizottsággal bővült. A Reumatológiai, Traumatológiai és Ortopédiai Munkabizottság ikerrégiós (Borsod, Hajdú, Heves, Szabolcs, Szolnok) kordináló szerepet játszik a mozgásszervi betegek komplex ellátásában. Az Angiologiai Munkabizottság megalakulását a legszélesebb körű interdiszciplinaritás jellemezte. A Trombózis és Hemosztázis Munkabizottság névváltoztatást kért a tagság szakmai összetételének bővülése miatt, a továbbiakban Hematológiai és Hemosztázis Munkabizottság néven kívánja munkáját folytatni. – A 17 munkabizottság tovább-

^{*)} Elhangzott a MTA Debreceni Területi Bizottságának 2014. február 26-án tartott közgyűlésén

képző előadássorozatai közül a legnagyobb érdeklődésre a *Kardiológiai Napok*, a *Debreceni Nephrológiai Napok* és a *Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság* továbbképző kongresszusa tartott számot.

3. A II. számú Orvostudományi és Biológiai Szakbizottság munkabizottságai öt jelentősebb rendezvényen ismertették szakterületük kutatási eredményeit. Új színfolt volt az egészségmegőrző és táplálkozástudományi profil markáns megjelenése a Szakbizottságban. A kutatás és a klinikum kapcsolatának erősítése számos tudományos ülés és szakmai program keretében valósult meg. A szakbizottsági jelentés két kiemelkedő látogatottságú rendezvényt említ: a Sport és Mozgás-biológiai Munkabizottság társszervezőként vett részt a „Terítéken az egészség – orvosság a konyhából” című tudományos ülés megszervezésében. A Stomatológiai Munkabizottság megrendezte a XIV. *Fogászati Napokat* és a *Magyar Gyermekfogászati és Fogszabályozási Társaság VI. Tóth Pál Vándorgyűlését*.

4. Az Irodalom- és Nyelv-tudományi Szakbizottság rendezvényei megmutatták, hogy a nyelv- és irodalomtudomány egyaránt képes párbeszédbe lépni más tudományágakkal illetve más országok akadémiai közéletével is, amint az a nagyobb hazai egyetemek számítógépes nyelvészettel foglalkozó szakembereinek workshopján is megmutatkozott (*Workshop on*

crossmodality and multimodality). *Két kultúra vonzásában* címmel ünnepelték a nyolcvanéves Gorilovics Tivadar professzort. Több könyvbemutatót is tartottak, megrendezték a XXV. Finnugor Szemináriumot és egy TÁMOP-projekt segítségével idén is összehívták a Fiatal Irodalmárok Fórumát. A Weöres Sándor-centenárium alkalmából emlékkonferenciát, Weöres-versmaratont és irodalmi estet szerveztek. Az egyetem Hatvani István Szakkollégiumának 13 hallgatója mutatta be kutatási eredményeit. A Szakbizottság szoros kapcsolatot tart fenn a Nyíregyházi Főiskolával és a határon túli központokkal.

5. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szakbizottság aktivitása a gazdasági, pénzügyi, műszaki, repüléstudományi, vidékfejlesztési, tájökölógiai tudományterületektől, a vallástörténeten, néprajzon, irodalomtudományon, orvostudományon, nyelvészen, régészen, történettudományon keresztül a művészettörténetig terjedt. Együttműködésüket nehezítették az oktatásügy területén történt átszervezések, a vidéki felsőoktatási intézmények bizonytalan helyzetéből adódó problémák. A JNSZ Megyei Levéltár jogi önállósága megszűnt, a megyei múzeumi szervezet alkotóelemeire vált szét, a TIT és más tudományos testületek Szolnokon gyakorlatilag szüneteltették tevékenységüket. Ennek ellenére tartottak író-olvasó találkozót, gazdaságpolitikai fórumot, repüléstudományi

konferenciát és megrendezték a MINDENNAPI TUDOMÁNY – A TUDOMÁNY MINDENNAPJAI című nemzetközi konferenciát a Szolnoki Főiskolán. A Repüléstudományi Munkabizottság tagjai elkészítették a „Pilóta nélküli repülés – profiknak és amatőröknek” című könyvet. A Jászkunság és Középföldi Kutatások Munkabizottság tagjai részt vettek az „Alföldi családtörténetek” kutatásában, az „Árpád népe – Gyula népe” régészeti vándorkiállítás szakmai kerekasztal-beszélgetéseiben.

6. A Jogi- és Közgazdaságtudományi Szakbizottság Közgazdaságtudományi munkabizottsága bővülködött rendezvényekben: a gazdaságpolitikai kerekasztal mellett tudományos konferencia („*Versenyképesség, intézmények és változó gazdaság*”), szakmai előadások, illetve a *Kutatók éjszakája* és *Tőzsdei Roadshow* színesítette a programot. A Jogi munkabizottság részt vett a *X. Országos Agrárjogi Jogesetmegoldó Verseny*, a *Munkajogi Perbeszédverseny*, az *Ukrán-Magyar Nemzetközi Konferencia*, a *X. Debreceni Doktorandusz Konferencia*, valamint a *”Jogászok, jogi képzés és munkaerőpiac”* című rendezvényének megszervezésében. Az év során a hazaiak mellett neves szakembereket fogadtak az Egyesült Államokból, Németországból és Izraelből. Több könyvbemutatót rendeztek, közöttük a *Bibó István munkái – Centenáriumi sorozat* tizenkét kötetének a bemutatóját is.

7. Kémiai Szakbizottság: A Polimerkémiai munkabizottság a nanorészecskék sajátosságainak feltárásával és a modern nanotechnológia eredményeinek gyakorlati alkalmazásával foglalkozott. A Mezőgazdasági Kémiai és Élelmiszerfeldolgozási Munkabizottság az egészségünket is garantáló élelmiszerekhez jutást vizsgálta. A Szerzetlen és Analitikai Kémiai Munkabizottság olyan nagyérzékenységű analitikai mérő módszerek és műszerek kidolgozásán munkálkodik, amely környezetszennyező toxikus elemek, anyagok minél pontosabb meghatározását teszi lehetővé. A szakbizottság szoros kapcsolatot tart fenn a régió termelő üzemével.

8. Környezettudományi Szakbizottság: A Debreceni Hidrobiológus Fórum meghatározó eseménye volt Benedek Pál professzor köszöntése 70. születésnapja alkalmából. Megemlékeztek Soó Rezső professzor születésének 110. évfordulójáról a Növénybiológiai Workshop-on, a 2012-ben elhunyt Dévai István munkásságáról pedig a Debreceni Hidrobiológus Fórumon. Már negyedik alkalommal szervezték meg a *Térinformatikai Konferenciát és Szakkiállítást*. A Humánökológiai Munkabizottság külföldről érkezett előadókkal szervezett kerekasztal beszélgetést a humánbiológia iránt érdeklődő hallgatóknak. A Megújuló Energetikai Munkabizottság rendezvényei a hazai geotermikus és vízenenergia hasznosítás lehetőségeire fókuszáltak. A vízi

ökológiai munkabizottság tagjai egy kétoldalú román-magyar (HURO) infrastruktúra-fejlesztési pályázatot nyertek a Tisza vízgyűjtő-területének vizsgálatára egy hidrobiológiai mobil monitorozó laboratórium létrehozásával és működtetésével. Nem csak a szakbizottság vesztesége volt, hogy elment a minden élők útján dr. Szilágyi Katalin ny. egyetemi docens és dr. Nánási Pál biokémikus professzor. Kegyelettel emlékezünk mindkettőjükre.

9. A Matematikai, Fizikai és Informatikai Szakbizottság mindhárom munkabizottsága szerzteágazó nemzetközi tudományos kapcsolatrendszerrel rendelkezik, mely a környező országok kutatóira fokozottan érvényes (pl. marosvásárhelyi, nagyvárad, újvidéki, salzburgi kutatókra). A Magyar Tudomány Ünnepe a *FIRST – Jövő, Internet kutatások az elmélettől az alkalmazásig* (TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0001) Nemzetközi Szakmai Workshoppal gazdagították. A „Magyar Fizikus Vándorgyűlés” eredményességéért a Fizika Munkabizottság tett a legtöbbet. A matematika területén a rendezvényeket Erdős Pál és Szénássy Barna születésének centenáriuma köré csoportosították.

10. A Mezőgazdasági Szakbizottság hatékonyan segítette a növénytermesztési, állattenyésztési ágazat fejlesztési lehetőségeit a gyengébb termőhelyi adottságú területek hasznosításában. Fontos rendezvény volt a kukorica és a napraforgó termesztéstechnológiá-

jának fejlesztésével, a legújabb kutatási eredmények megismertetésével foglalkozó tanácskozás és gyakorlati bemutató. A Mezőgazdasági Szakbizottság és munkabizottságai a gyakorlat oldaláról (üzemek, vállalatok stb.) a legkiválóbb szakemberek közül társelnököket választottak, hogy segítsék a tudomány és a gyakorlat szorosabb együttműködését. Megkezdte működését az előző évben létrehozott Növényvédelmi Munkabizottság. Az Erdészeti és Vadgazdálkodási Munkabizottság tevékenysége pedig kibővült a természetvédelmi kérdéskörök megvitatásával.

11. A Műszaki Szakbizottság több megyére kiterjedő személyi összetétele már önmagában is segíti a régió aktuális műszaki tudományos életét. Öröndetes a PhD, MSc és BSc hallgatók számának és aktivitásának növekedése a rendezvényeken. Kiemelendő az Erdélyi Múzeum-Egyesület Műszaki Tudományok Szakosztályával ápolttermékeny kapcsolatuk. Fontosabb kutatási-fejlesztési eredményeiket a „Műszaki Tudomány az Észak-Alföldi Régióban 2013” című konferencián tették közzé. A Repülőműszaki Munkabizottság a pilóta nélküli repülőgépek fejlesztésében ért el jelentős eredményeket. A Hidrológiai Munkabizottság a Miskolci Egyetemmel részt vesz a KÚTFŐ elnevezésű TÁMOP projektben.

12. Nevelés-, Művelődéstudományi és Pszichológiai Szakbizottság: Konferenciáik a Debreceni

Egyetem regionális hatású pedagógiai műhelyeinek szellemi hagyatékát ápták a neveléstudomány interdiszciplináris kapcsolatrendszerébe ágyazva, mint pl. az „Együttműködés, versengés, machiavellizmus” – konferencia, vagy „A jövő múzeumai” című III. Országos Múzeumandragógiai Konferencia. Több monográfiát és könyvet mutattak be a neveléstudomány és a felsőoktatás-kutatás területéről. Szimpóziumot rendeztek a Karácsony Sándor gyűjtemény kapcsán, és nyolcadszor hirdették meg a Kiss Árpád Emlékkonferenciát *Interdiszciplináris pedagógia és a fenntartható fejlődés* címmel.

13. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szakbizottság tagjai a *logisztikai területen* több rendezvényen vettek részt szervezőként és résztvevőként. Nyíregyházán a duális képzésről szerveztek konferenciát, ahol a régióból mintegy 30 nagy cég vett részt. A Nyíregyházi Főiskola tudomány napi rendezvényén a logisztikai szekció házigazdái voltak. A *Romológiai Munkabizottság* legjelentősebb tudományos rendezvénye a DAB székházban megrendezett konferencia volt a Hajdúböszörményben működő Alkalmazott Narratológiai Kutatócsoport bemutatkozásával. A munkabizottság tagjai előadásokkal segítették a roma szakkollégiumok munkáját Hajdúböszörményben és a nyíregyházi Evangélikus Roma Szakkollégiumban. A *Testnevelés és sport területén*: segítették a Nyíregyházi

Főiskolán az Országos Sporttudományi Konferencia sikeres megvalósítását.

14. A Társadalom- és Történettudományi Szakbizottság és munkabizottságai 33 rendezvényt szerveztek. A Szociológiai Munkabizottság könyvbemutatót és szakmai műhelykonferenciákat tartott. A Településtudományi és Területfejlesztési Munkabizottság eljutott a HURO pályázat zárókonferenciájához Debrecenben, Nagyváradon, Szegeden és Temesváron, ahol az előadók közé PhD hallgatókat is bevontak. Nyíregyházán, a Kárpátok Eurorégió ünnepi konferenciáján az Eurorégió 20 éves munkáját értékelték. Szociálgeográfiai felméréseik révén jó kapcsolatot építettek ki a roma önkormányzatokkal és társadalmi szervezetekkel. Ápták a kárpátaljai és a partiumi megyék, és települések önkormányzataival kiépített kapcsolatokat. A Történettudományi- valamint a Szociológiai Munkabizottság műhelybeszélgetéseket, könyvbemutatót és konferenciákat szervezett.

A DAB 12 helyi és 2 regionális szakbizottságának 2013-ban 254 rendezvénye volt 2450 előadóval. A rendezvényeken összesen 17700 fő vett részt. (2011-ben 13862 fő volt, 2012-ben 18099 fő.)

A Debreceni Területi Bizottság elnöksége nevében minden helyi és regionális szakbizottságnak

köszönetet mondok a 2013-ban
végzett munkáért, további eredmé-

nyes tevékenységet kívánok, és
beszámolóm elfogadását kérem.

Fekete Károly